

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417214162
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1417214162.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej vo veci starostlivosti o maloleté deti X.: X., B. J. XX.XX.XXXX H. P., B. J. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom: Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: L. X., B. J. XX.XX.XXXX, X.: X., Y. U. X H. Y. X., G. I., B. J.H. XX.XX.XXXX, X.: X., T. XXXX/X, zastúpená advokátom JUDr. Pavlom Torňošom so sídlom: Tomášikova 50/D, Bratislava, o zvýšenie výživného na odvolanie otca voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 15. októbra 2019, č. k. 13P/280/2017 - 196, na odvolanie matky voči opravnému uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 15. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017 - 196, vo výroku o určení bežného výživného na maloletú P.G. X. B. J.H. XX.XX.XXXX, mení tak, že zvyšuje vyživovaciú povinnosť otca na maloletú P. X., B. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- € mesačne, na sumu 160,- € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 15. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017 - 196, vo zvyšnej napadnutej časti p o t v r d z u j e.

III. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201, zrušuje.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 15. októbra 2019, č. k. 13P/280/2017 - 196, v spojení s opravným uznesením zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201 zvýšil vyživovaciú povinnosť otca na maloletú X. X., B. XX.XX.XXXX zo sumy 120,- € mesačne, na sumu 200,- € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné pre maloletú X. za dobu od 12.12.2017 do 15.10.2019 v sume 1.840,- €, uložil otcovi povinnosť zaplatiť v pravidelných 50,- € mesačných splátkach, spolu s bežným výživným, počínajúc dňom 01.11.2019, pod stratou výhody splátok. Súčasne súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciú povinnosť otca na maloletú P. X., B. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- € mesačne, sumou 180,- € mesačne (opravené opravným uznesením zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201 na sumu vo výške 160,- €), počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné pre maloletú Viktóriu za dobu od 12.12.2017 do 15.10.2019 v sume 1.840,- € uložil otcovi povinnosť zaplatiť v pravidelných 50,- € mesačných splátkach, spolu s bežným výživným, počínajúc dňom 01.11.2019, pod stratou výhody splátok. Vo zvyšku návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Týmto rozsudkom zmenil rozsudok súdu prvej inštancie

č.k. 9C 380/2009-340 zo dňa 06.12.2011 v časti o výživnom pre maloleté deti. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že rozsudkom súdu prvej inštancie č.k. 9C 380/2009-340 zo dňa 06.12.2011, právoplatným dňa 17.01.2012, bola naposledy určená výška výživného na sumu 120,- € (pre maloletú X.) a na sumu 80,- € (pre maloletú P.) mesačne. Rodičia boli rozvedení a o výživnom súd schválil ich rodičovskú dohodu. V tom čase maloletá X. navštevovala 1. ročník ZŠ P. Horova 16 v Bratislave a maloletá P. navštevovala MŠ Jána Smreka 8 v Bratislave. Otec sa s deťmi nestretáva, iným spôsobom (ako bežným výživným) výdavky detí nehradí. V tom čase mala matka príjem podľa daňového priznania za rok 2010 základ dane 11.753,47 €/ročne, otec mal priemerný mesačný príjem 573,70 €.

3. Návrhom zo dňa 12.12.2017 žiadala matka zvýšenie výživného, a to konkrétne na sumy 230,-€ (pre maloletú X.) a 180,- € (pre maloletú P.) mesačne. V návrhu uviedla, že X. má 13 rokov, navštevuje 8. triedu ZŠ a VN. má 10 rokov, navštevuje 4. triedu ZŠ. Mesačné výdavky X. matka vyčíslila sumou 431,50 € a mesačné výdavky P. sumou 452,30 €.

4. Dňa 19.03.2018 sa k návrhu matky vyjadril otec, ktorý uviedol, že výživné platí riadne a včas. Nad rámec výživného, mu nedovoľuje prispievať jeho finančná situácia. Je zamestnaný v obchodnej spoločnosti Doprava Van Delm s.r.o., so sídlom: Staviteľská ul. 7 v Bratislave, a zarobí ako vodič 419,- € mesačne. Vlastní 1-izbový byt, na ktorý má hypotekárny úver a automobil rok výroby 2008. Výdavky ktoré má, prevyšujú jeho príjem. Preto navrhol návrh matky zamietnuť. K vyjadreniu pripojil potvrdenie o príjme, o splátke úveru, doklad o platení poisťky, zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky o spotrebiteľskom úvere, exekučný príkaz na plnenie podľa uznesenia súdu prvej inštancie č.k. 5C/115/2013-57 zo dňa 18.02.2015, upovedomenie o začatí exekúcie.

5. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že matka maloletých detí je vydatá, ďalšie deti nemá. S rodinou býva vo svojom rodinnom dome. Spolu s nimi bývajú jej rodičia, ktorí sú na dôchodku. Manžel má jednu vyživovaciu povinnosť k 15-ročnému dieťaťu, výživné platí v sume 140,- € mesačne. V priebehu konania matka navrhla výživné určiť na X. v sume 376,- € a na P. v sume 378,- €. Poukázala na to, že otec sa s deťmi nestretáva najmenej 10 rokov. Príjem matky je vo výške 1.500,- € mesačne brutto. Otec namietal všetky výdavky detí. Poukázal na skutočnosť, že v rodinnom dome bývajú všetci, preto dievčatá nemajú mať výdavky s bývaním. On zarobí cca 750,- € mesačne netto. Od 7/2018 do 2/2019 bol nezamestnaný, evidovaný na úrade práce a od 01.02.2019 pracuje u terajšieho zamestnávateľa ako vodič. Nezamestnaný bol preto, keďže u predchádzajúceho zamestnávateľa dal výpoveď zo zdravotných dôvodov, ktoré už teraz nemá. V súčasnosti pracuje vo firme DHL Exel Slovakia s.r.o. s príjmom cca netto 1.000,- € mesačne (u predchádzajúceho zamestnávateľa zarobil cca 1.600,-€ mesačne netto a pracovný pomer ukončil tak, že zamestnávateľovi oznámil dňa 20.07.2018, že už do práce nenastúpi, k rozviazaniu pracovného pomeru došlo ku dňu 31.07.2018).

6. Súd prvej inštancie zistil, že maloletá X. navštevuje 1. triedu SOU polygrafická v Bratislave na Račianskej, maloletá P. je šiestačka na Základnej škole P. Horova. Otec uviedol, že zarobí 800,- € mesačne netto, a že býva v prenajatom 3-izbovom byte za 580,- € mesačne. 1-izbový byt predal, lebo platil hypotéku 600,- € mesačne. Zobral si však ďalší úver 60.000€, pretože musí riešiť svoje bývanie.

7. Kolízny opatrovník maloletých detí odporučil návrhu matky vyhovieť, nakoľko ubehlo niekoľko rokov od posledného určenia výživného, pričom výšku zvýšeného výživného ponechal na úvahu súdu.

8. Súd prvej inštancie právne posúdil vec podľa § 26, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1,3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, a vecne vychádzal zo skutočného stavu zisteného na základe vykonaného dokazovania, kedy mal preukázané, že výživné pre maloletú X. je potrebné zvýšiť na 200,- € mesačne a výživné pre maloletú P. na sumu 180,- € (podľa odôvodnenia na sumu 160,- €) mesačne od podania návrhu t.j. od 12.12.2017. Bolo preukázané, že o sumu 80,- € mesačne viac, má možnosť otec prispievať na zvýšené výdavky každej maloletej zvlášť. Maloleté deti sú od 17.01.2012 ku dňu 12.12.2017 o šesť rokov staršie. Niet pochýb, že odôvodnené potreby detí sa za uplynulé obdobie niekoľkokrát zmenili. Podstatne. X. ukončila ZŠ. Viktória ukončila 1. stupeň ZŠ. Neobstojí tvrdenie otca, že dievčatá nemajú výdavky za bývanie. Každý má výdavok za bývanie. A úmerne veku sa zvyšujú mesačné výdavky detí, spojené s návštevou školy, športovým, kultúrnym

vyžitím, oblečením, obuvou, záľubami a podobne. Bolo preukázané, že otec má možnosť zarobiť 1.600,- € mesačne, pričom bolo preukázané aj to, že sa tohto príjmu dobrovoľne vzdal. Jednoducho do práce nenastúpil. Je jeho povinnosťou spôsob života prispôbiť plneniu si riadnej vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, a tá je prvoradá a trvá dovtedy, kým nie sú deti schopné samé sa živiť.

9. Od 12.12.2017 do 15.10.2019 otcovi vzniklo zročné výživné, pre každú maloletú zvlášť v sume 1.840,- € (23 mesiacov x 80,- €), ktorú sumu súd prvej inštancie povolil otcovi splácať v pravidelných 50,- € mesačných splátkach. Riešenie je v súlade so záujmom detí a v súlade s ustanovením § 232 Civilného sporového poriadku.

10. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku.

11. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal otec v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 365 CSP, a to konkrétne písm. f) podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, podľa písm. g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a to tým, že súd neodôvodnil spôsob, akým odporcovi vyrátal jeho príjem, pričom odporca uvádzal uvádza čistý mesačný príjem 750,- €. Namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s navrhovateľkou uvádzanými mesačnými nákladmi na maloletých vo výške 509,- € a 576,- €, ktoré sú vysoko nadhodnotené. Navrhovateľka výdaje nepodložila žiadnymi podkladmi a položky ako energie 100,- €, kozmetika 60,- €, strava 240,- € sú nerelevantné. Súd prvej inštancie nezohľadnil pomer príjmu odporcu k uloženému príspevku na maloletých. Na základe horeuvedeného týmto navrhol, aby Krajský súd Bratislava rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca uviedla, že súd prvej inštancie vo veci rozhodol správne, tak po stránke vecnej riadne zistil skutkový stav veci, rozhodnutie riadne a zrozumiteľne odôvodnil a vec správne právne posúdil. Matka uviedla, že príjem otca bol preukázaný viď čl. 5. Rozsudku: „On zarobí cca 750 € mesačne netto. Od 7/2018 do 2/2019 bol nezamestnaný, evidovaný na ÚP a od 01.02.2019 pracuje u terajšieho zamestnávateľa ako vodič. Nezamestnaný bol preto, keďže u predchádzajúceho zamestnávateľa dal výpoveď zo zdravotných dôvodov, ktoré už teraz nemá. V súčasnosti pracuje vo firme DHL Exel Slovakia s.r.o., s príjmom cca netto 1.000,- € mesačne (u predchádzajúceho zamestnávateľa zarobil cca 1.600,- € mesačne netto a pracovný pomer ukončil tak, že zamestnávateľovi oznámil 20.07.2018, že už do práce nenastúpi, k rozviazaniu pracovného pomeru došlo ku dňu 31.07.2018).“ Matka uviedla, že na základe dôkazov bolo preukázané, že príjem otca v roku 2017 bol vo výške 1.617,- € a v roku 2018 bol 1.668,- € netto, zápisnica zo dňa 11.6. 2019 - strana 3 - odsek 1 (sp.zn 13P/280/2017). Matka má za to, že otec v konaní nepravdivo uvádza výšku svojho mesačného príjmu a výpoveď z pracovného pomeru u zamestnávateľa DopraVanDelm s.r.o, so sídlom: Staviteľská 7, Bratislava, SR, dal otec sám a dôvody, že to bolo zo zdravotných dôvodov, v konaní nepreukázal. Pri určení výživného súd prvej inštancie prihliadal na to, že otec nejaví o deti žiadny záujem, 10 rokov ich nevidel a žiadnym iným spôsobom neprispel na ich potreby nad rámec výživného. Otec okrem toho platí výživné neskoro. V nadväznosti na určenie výšky výživného na maloleté deti súd prvej inštancie správne prihliadol na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o maloleté deti osobne stará a na princíp potenciality príjmu otca, kde je vždy rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp proporcionality má prednosť, pred princípom fakticky, a to aj v takom prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktorá zahŕňa aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu. V zmysle ustálenej judikatúry bol otec povinný v konaní preukázať také objektívne skutočnosti, ktoré by mu bránili vykonávať ďalšiu činnosť (už z vedľajšieho pracovného pomeru alebo podnikania) a to napr. zdravotný stav, invaliditu, atď., čo ale nepreukázal. Od rozvodu nebolo výživné upravované t.j. 2012 až 2019, P. X. bola v čase rozvodu v Materskej škole M. Marečka 8 a momentálne je na druhom stupni Základnej školy P. Horova 16 v 6 a X. X. bola v čase rozvodu žiačkou Základnej školy P. Horova 16 ročník 1A, a teraz je na SOU Polygrafické na Račianskej ul. v Bratislave. Matka uviedla, že maloletej P. sa medzičasom zvýšil poplatok za gymnastiku na 60,- €, pritom vznikol rozdiel medzi sumami z 576,- € na 586,- €. Náklady na energie sa ročne zvyšujú a výška nákladov v roku 2017 bola doložená do súdneho spisu. K nákladom na kozmetiku matka uviedla, že obidve maloleté deti sú dospievajúce dievčatá zo zvýšenými potrebami starostlivosti o hygienu a pleť, s tým, že tieto výdavky sú výdavky bežnej spotreby. Pokiaľ ide o náklady na stravu, matka uviedla, že maloleté deti sú vo veku dospievania, a na stravu matka minie rovnako, ako u dospelého človeka. Na

stravu matka minie mesačne ako rodina cca 450 - 500,- €, z čoho vyplýva, že cca 100 - 120,- € na osobu. Pri strave aj sám otec uvádza, že minie mesačne cca 100,- € a viac..., takže, čo sa týka stravného táto položka je zo strany matky u maloletých detí preukázaná. V závere svojho vyjadrenia matka navrhla, aby odvolací súd návrhu otca uvedenému v petite odvolania nevyhovel, a potvrdil rozsudok OS Bratislava IV, sp.zn. 13P/280/2017 zo dňa 15.10.2019 ako vecne správny a právne odôvodnený.

13. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

14. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania, podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie otca voči rozsudku vo veci samej síce nie je dôvodné, avšak z dôvodu formálne nesprávne vyhláseného výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo vzťahu k bežnému výživnému na maloletú Viktóriu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vo vzťahu ku všetkým ostatným napadnutým výrokom rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods.1, 2 CSP). Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 24.02.2021 (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania, nakoľko v danom prípade pri zachovaní skutočného stavu veci zisteného súdom prvej inštancie a pri zmene rozsudku iba v dôsledku formálnej chyby jedného výroku nebolo potrebné s poukazom na ustanovenie § 385 ods. 1 CSP nariadiť pojednávanie. O termíne verejného vyhlásenia rozsudku bola matka, otec, právny zástupca otca a súčasne kolízny opatrovník, upovedomení zákonným spôsobom.

15. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne.

16. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmierňujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

17. Aj pri rozhodovaní o zmene rozsahu výživného prihliada súd k tomu, aby rozsah odôvodnenosti potrieb dieťaťa zodpovedal reálnym schopnostiam a možnostiam výživou povinných rodičov, pričom povinnosťou súdu pri rozhodovaní o tejto zmene rozsahu výživného je vykonať porovnanie pomerov - skutočností dôležitých pre určenie výživného tak na strane dieťaťa, ako aj u jeho rodičov, a to v čase od predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi existujúcimi v čase nového rozhodovania, na základe úplných výsledkov dokazovania. To znamená, že musí byť preukázané, či a v čom ide o zmenu pomerov, zmenu podstatnú, nielen prechodnú. Pre zmenu rozhodnutia o výživnom nepostačuje len úvaha o tom,

že doterajšie výživné je už nepostačujúce, či všeobecné konštatovanie o zmene pomerov v dôsledku uplynutia určitého času.

18. V prejednávanej veci súd prvej inštancie, vykonal potrebné dokazovanie a v rámci neho i zistenie a porovnanie pomerov na strane maloletých detí, ako aj na strane ich rodičov v čase od poslednej úpravy (t.j. od roku 2011), s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania v predmetnej veci (t.j. v roku 2019 v čase rozhodovania na súde prvej inštancie a v roku 2021 v čase rozhodovania odvolacieho súdu). Z tohto dokazovania vyvodil správne závery skutočného stavu, a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Odvolací súd opakovane uvádza, že naposledy bolo o určení vyživovacej povinnosti k maloletým deťom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 06.12.2011 č. k. 9C/30/2009-340, právoplatným dňa 17.01.2012, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov, maloletú X. a maloletú P. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej X. výživným vo výške 120,- € mesačne, a na výživu maloletej P. výživným vo výške 80,- € mesačne. O úprave styku otca s maloletým deťmi súd prvej inštancie rozhodol konkrétnym spôsobom. Naposledy teda bolo o výške vyživovacej povinnosti rozhodované v čase, keď mala maloletá X. 8 rokov a maloletá P. mala 4 roky. V súčasnosti t.j. v čase rozhodovania súdu prvej inštancie o zvýšení vyživovacej povinnosti na maloleté deti mala maloletá X. 16 rokov (v čase rozhodovania odvolacieho súdu má 17 rokov) a maloletá P. mala v čase rozhodovania súdu prvej inštancie 12 rokov a v čase rozhodovania odvolacieho súdu má 13 rokov. Odvolací súd má za to, že je nepochybné, že podstatná zmena pomerov nastala hlavne na strane maloletých detí. Maloleté deti vyrástli, zvýšili sa im výdavky v súvislosti s nástupom do školy, ako aj s prechodom na druhý stupeň školskej dochádzky, a vo vzťahu k maloletej X. aj v súvislosti s nástupom na strednú školu, rovnako tak v súvislosti s rastom, ale aj so stravou, a s ošatením. Otec v rámci svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie nezohľadnil pomer príjmu odporcu k uloženému výživnému na maloleté deti, a zároveň namietol výšku matkou vyčíslených mesačných výdavkov na maloleté deti. V tejto súvislosti odvolací súd z obsahu spisu zistil, že matka vyčísliła výdavky na maloletú X. v roku 2018 na sumu 564,- € mesačne, a na maloletú P. v roku 2018 na sumu 567,- €. Odvolací súd konštatuje, že výdavky detí považuje za čiastočne nadhodnotene vyčíslené, nakoľko do týchto výdavkov matka zahrnula aj takzvané jednorázové výdavky t.j. výdavky, ktoré platí maloletým deťom raz za rok. Na základe ustálenej praxe odvolací súd uvádza, že výdavky na maloletú X. vo výške cca 380,- € mesačne, ktorá má už výdavky dospelé ženy, a výdavky na maloletú P. vo výške 260,- € mesačne považuje odvolací súd za reálne výdavky na maloleté deti. Na základe uvedeného súd prvej inštancie ustálil výživné vo výške 200,- € pre maloletú X. (t.j. vo výške cca 3/5 oprávnených a reálnych výdavkov) a rovnako tak pre maloletú P. bolo súdom prvej inštancie stanovené výživné vo výške 160,- € mesačne (t.j. vo výške cca 3/5 oprávnených a reálnych výdavkov) (nie vo výške 180,- € mesačne, tak ako to bolo vyhlásené na pojednávaní), nakoľko z odôvodnenia predmetného rozsudku, ako aj z vyčíslenia zaostaleho výživného vyplýva, že súd prvej inštancie zvýšil výživné pre každé maloleté dieťa o 80,- € za dobu 8 rokov t.j. za rok o 10,- €, čo považuje odvolací súd za adekvátne a primerané. Pokiaľ ide o výšku príjmu otca odvolací súd uvádza, že z obsahu predmetného spisu vyplýva, že od 03.03.2017 až do 31.07.2018 bol otec zamestnaný vo fy. DopraVanDelm, s.r.o., pričom z potvrdenia od zamestnávateľa č.l. 65 vyplýva, že otec má priemerný mesačný príjem vo výške 419,82 €. Avšak zo mzdového listu za rok 2017 vyplýva, že priemerný netto príjem otca za rok 2017 aj spolu s cestovnými a stravnými nákladmi bol vo výške 1.617,- € netto, za rok 2018 aj spolu s cestovnými a stravnými nákladmi bol vo výške 1.668,- € netto. Z potvrdenia od ďalšieho zamestnávateľa fy. DHL EXEL Slovakia, s.r.o., vyplýva, že priemerný príjem otca za obdobie od 02/2019 do 08/2019 bol vo výške 911,51 € (č.l. 184). V čase od 08/2018 do 01/2019 bol otec evidovaný na Úrade práce ako nezamestnaný a poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 450,- €. Pracovný pomer s predchádzajúcim zamestnávateľom ukončil otec na vlastnú žiadosť (oznámil, že už nenastúpi do práce). V rámci svojich majetkových pomerov otec uviedol, že predal 1-izbový byt, a v súčasnosti si prenajíma 3- izbový byt za cenu 580,- € mesačne. Na základe uvedeného možno v zhode so záverom súdu prvej inštancie uzavrieť, že príjem otca sa od posledného určenia vyživovacej povinnosti zvýšil, nakoľko otec v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode deklaroval príjem vo výške 573,70 €, pričom v súčasnosti t.j. v roku 2017 mal otec príjem vo výške 1.617,- € netto, za rok 2018 vo výške 1.668,- € netto a v roku 2019 mal priemerný netto príjem vo výške 911,51 €. Taktiež predal 1- izbový byt v osobnom vlastníctve a prenajíma si 3- izbový byt. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť na ďalšiu dcéru B. P., B.. XX.XX.XXXX, v tejto súvislosti odvolací súd udáva, že B. má toho času 18 rokov, odvolací súd predpokladá, že vyživovacia povinnosť otca vo výške 140,- € stále trvá, nakoľko je predpoklad, že plnoletá Natália stále študuje. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov možno konštatovať, že otec je mladý 46 - ročný muž,

bez vážnejších zdravotných problémov, ktorý má možnosti a schopnosti dosahovať taký príjem, aby dokázal pokryť výdavky všetkých svojich detí, hlavne ak sa v roku 2018 bez dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania t.j. takého, kde jeho príjem predstavoval sumu cca 1.600,- € netto mesačne. Takéto konanie otca bolo potrebné vyhodnotiť s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Je prirodzené, že výživné sa vekom maloletých detí zvyšuje, a to bez ohľadu na reálny príjem otca, pretože pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti sú rozhodujúce schopnosti a možnosti povinného rodiča, ktoré v danom prípade sú u otca dobré. Aj pri vychádzaní z aktuálneho príjmu otca vo výške 911,51 € netto mesačne, tvorí celkové výživné (200,- + 160,- + 140,- = 500,- €) 55% z celkového netto príjmu otca, čo je prípustné, hlavne za situácie, že otec sa s maloletými deťmi vôbec nestretáva a nemá s nimi žiadne ďalšie výdavky. Pre výživné je charakteristické, že toto bude s pribúdajúcim vekom detí rásť, a preto aj otec si musí uvedomiť, že výživné na maloleté deti sa pribúdajúcim vekom zvyšuje. Vyživovacia povinnosť rodiča voči maloletému dieťaťu je prvoradá a prioritná, ktorá má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami povinného rodiča, a preto otcova argumentácia, že nemá dostatočne vysoký príjem, neobstojí a nemá oporu ani v zákone o rodine. Otec má schopnosti a možnosti mať vyšší príjem ako deklaruje v konaní pred súdom, a preto určenie vyživovacej povinnosti na 17 - ročnú dcéru vo výške 200,- € mesačne a na 13- ročnú dcéru vo výške 160,- € je primerané schopnostiam a možnostiam otca, a súčasne zodpovedajúce reálnym výdavkom na maloleté deti. Odvolací súd v závere uvádza, že ani jeden z argumentov uvedených v rámci odvolania otca, nebol spôsobilý spochybniť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie (odhliadnuc od formálnej nesprávnosti vyhláseného výroku, týkajúceho sa výživného na maloletú Viktóriu). Na základe uvedeného súdom stanovené výživné na maloletú X. vo výške 200,- € mesačne a na maloletú P. odvolacím súdom zmenené na sumu vo výške 160,- € mesačne možno považovať za primerane určené. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o bežnom výživnom na maloletú P. X., B. XX.XX.XXXX zmenil tak, že toto výživné zvýšil zo sumy 80,- € mesačne, na sumu 160,- € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a súčasne rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej napadnutej časti ako vecne a právne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

19. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201 opravil výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že otec je povinný prispievať zvýšeným výživným na maloletú P. X., B. J. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- € mesačne, sumou 160,- € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd prvej inštancie v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že z úradnej činnosti zistil, že v rozsudku má chybu v písaní, keď vo výroku III. o výživnom na maloletú P. uviedol, že otec je povinný prispievať na maloletú zvýšeným výživným vo výške 180 €, namiesto správnej sumy 160,-€. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v danom prípade ide o zrejmu nesprávnosť, pričom správna suma vyplýva z výroku o zročnom výživnom vyráтанom súdom na maloletú P., ako aj z odôvodnenia rozhodnutia, a preto súd ju v súlade s § 224 CSP opravil.

20. Voči tomuto opravnému uzneseniu podala matka odvolanie (napriek poučeniu, že odvolanie voči tomuto uzneseniu nie je prípustné) a v rámci svojho odvolania uviedla, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1) písm. b) CSP); konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.S.P.) Matka uviedla, že súd prvej inštancie v rozsudku vo výroku III uviedol: „Otec je povinný prispievať zvýšeným výživným na maloletú P. X., B. XX.XX.XXXX zo sumy 80 € mesačne, sumou 180 € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky.“ Matka poukázala na to, že súd na pojednávaní dňa 15.10.2019 rozhodol a vyhlásil rozsudok, ktorý znel čo do výroku III: „Otec je povinný prispievať zvýšeným výživným na maloletú P. X., B. XX.XX.XXXX zo sumy 80 € mesačne, sumou 180 € mesačne, počínajúc dňom 12.12.2017, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky.“ Táto skutočnosť je preukázaná aj znením zápisnice z predmetného pojednávania zo dňa 15.10.2019. Súd prvej inštancie následne dňa 30.10.2019 vydal uznesenie, ktorý zmenil výrok III rozsudku, ktorý bol písomne doručený matke dňa 03.11. 2019. Matka je toho názoru, že uznesením súdu prvej inštancie urobená úprava chýb vo výroku III rozsudku nie je dôvodom na postup podľa § 224 CSP, nakoľko v danom prípade nejde o zrejmu nesprávnosť a chyby v písaní a počítaní. Matka má za to,

že súd prvej inštancie vydaným uznesením nesprávne postupoval podľa § 224 C.S.P. nesprávne určil, že proti predmetnému uzneseniu nie je prípustné odvolanie, teda nesprávne poučil matku o opravnom prostriedku. Podľa § 357 ods. 1 písm. f) CSP je odvolanie prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnostiach, okrem odôvodnenia. Matka žiada, aby odvolací súd uznesenie OS Bratislava zo dňa 30.10.2019 č. k. 13P/280/2017- 201 zrušil.

21. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p. poriadku a prejednal vec bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 C.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky voči opravnému uzneseniu je čiastočne dôvodné a uznesenie súdu prvej inštancie bude potrebné zrušiť s bodkou (§ 389 ods. 1 písm. d) CSP).

22. Podľa § 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

23. Podľa § 357 písm. f) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávnostiach, okrem odôvodnenia.

24. V prvom rade sa odvolací súd zaoberal prípustnosťou podaného odvolania. Doslovný text ustanovenia § 357 písm. f) totiž pre prípustnosť odvolania voči opravnému uzneseniu vyžaduje, aby toto bolo podané na základe návrhu podaného stranou a to napriek tomu, že na vydanie opravného uznesenia podľa § 224 CSP návrh strany potrebný nie je a súd teda môže vydať opravné uznesenia aj ex offo. Inak povedané, pri doslovnom výklade § 357 písm. f) by to malo znamenať, že proti opravnému uzneseniu vydanému ex offo odvolanie nie je prípustné. Takýto odlišný procesný postup takpovediac pri rovnakom uznesení (vydanom raz ex offo a raz na návrh strany) sa javí byť nespravodlivý. Preto aj odvolací súd uvedené ustanovenie § 357 písm. f) vykladá v zmysle základnej zásady zakotvenej v čl. 3 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1. V tomto zmysle teda odvolací súd ustálil, že odvolanie proti uzneseniu o vykonaní opravy (t.j. opravnému uzneseniu) bude prípustné a to bez ohľadu na to, či bolo vydané na základe návrhu účastníka, alebo ex offo. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd ustálil, že odvolanie matky môže preto vecne prejednať.

25. Pokiaľ ide o nesprávne určenú sumu bežného zvýšeného výživného na maloletú Viktoriu t.j. vo vyhlásenom rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 15. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017 - 196 určenú vo výške 180,- €, a následne opravenú prostredníctvom opravného uznesenia zo dňa 30. októbra 2019, č.k. 13P/280/2017-201 na sumu 160,- € odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok žiada, aby súdne rozhodnutie bolo určité, jasné a formálne bezchybné. Nemožno však celkom vylúčiť, že sa chyby a nesprávnosti dostanú do rozsudku. Také nedostatky je preto žiadúce odstrániť. Tu ale narážame na zásadu procesného práva, že len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný (§ 219 ods.4 CSP). Medzi týmito dvoma zákonnými požiadavkami je rozpor, ktorý by malo riešiť ustanovenie § 224 CSP takým spôsobom, že oprávňuje opraviť v rozsudku kedykoľvek i bez návrhu chyby v písaní a počítaní a iné zrejme nesprávnosti. Ide však iba o chyby technického rázu nemajúce podstatnejší význam. Musí teda ísť o celkom zjavne spoznatelné pochybenia (napr. z rozporu výroku a odôvodnenia). Opraviť možno výrok rozsudku, jeho odôvodnenie i poučenie. Vyhlásený výrok rozhodnutia je teda záväzný, a preto odvolací súd posudzoval splnenie všetkých podmienok pre vydanie opravného uznesenia. V tejto súvislosti si odvolací súd vypočul nahrávku z pojednávania, a následne aj odôvodnenie rozsudku po jeho vyhlásení, avšak súd prvej inštancie v rámci svojho ústneho odôvodnenia vo vzťahu k maloletej Viktorii nespomína sumu 160,- €. V tomto prípade je teda diskutabilné, či písomné odôvodnenie, ktoré nekorešponduje s predmetným výrokom rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj výrok zaostalého výživného, ktorý tiež nekorešponduje s výrokom o bežnom výživnom na maloletú P. sú dostatočné dôvody pre vydanie opravného uznesenia, týkajúceho sa opravy výroku rozsudku súdu prvej inštancie tak, že dôjde k úprave (k zníženiu) výšky vyživovacej povinnosti, hlavne za situácie, že vyhláseným rozsudkom je súd viazaný. Na základe posúdenia celkovej situácie, t.j. na základe skutočnosti, že súd prvej inštancie v rámci svojho ústneho odôvodnenia zrejmého z nahrávky z pojednávania, neodôvodnil zvýšenie výživného na maloletú P. na sumu 160,- €, ako aj s poukazom na to, že výrok o zaostalom výživnom je odvodeným výrokom od výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti (inak povedané,

opravným uznesením bolo možné opraviť iba výrok o zaostalom výživnom, čo by však v danom prípade nebol správny postup) možno ustáliť, že vydanie opravného uznesenia za daného stavu, ktorým dôjde k zmene, respektíve k zníženiu vyživovacej povinnosti nebolo za danej situácie vhodné riešenie. Ak by táto skutočnosť ohľadom inej zrejmej nesprávnosti vyplývala už priamo z ústneho odôvodnenia rozsudku, respektíve, ak by došlo zo strany súdu prvej inštancie obratom aj k oprave zápisnice, situácia by bola zrejme iná. Avšak za tohto stavu t.j. za stavu, kedy súd prvej inštancie v rámci ústneho odôvodnenia neuvádza výšku výživného na maloletú B. v sume 160,- €, ako aj za situácie, že výrok o bežnom výživnom takpovediac predchádza výroku o zaostalom výživnom t.j. z hľadiska určenia výšky vyživovacej povinnosti je prioritný výrok o bežnom (zvýšenom výživnom), odvolací súd ustálil, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre vydanie opravného uznesenia, nakoľko po vyhlásení rozsudku bol vyhláseným výrokom súd prvej inštancie viazaný, a súčasne iná zrejme nesprávnosť nebola bezpochyby v rámci predmetného konania preukázaná. Predmetnú nezrovnalosť však odvolací súd odstránil takpovediac zmenou rozsudku súdu prvej inštancie, v dôsledku uplatnenia apelačného princípu. Na základe uvedeného odvolací súd predmetné opravné uznesenie zrušil s bodkou (389 ods. 1 písm. d) CSP), z dôvodu, že toto uznesenie nemalo byť súdom prvej inštancie vydané.

26. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Odvolací súd zdôrazňuje, že nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

27. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378, § 219 ods. 3 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým odvolatelia, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

28. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s ustanovením § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

29. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred dovolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).